

ותעצר המגפה

(1) Bamidbar 25:1-15

<p>(א) וַיֵּשֶׁב יִשְׂרָאֵל בְּשֵׁטִים וַיַּחֲל הָעָם לְזָנוּת אֶל בְּנוֹת מוֹאָב:</p> <p>(ב) וַתִּקְרְאוּ לָעָם לְזַבְחֵי אֱלֹהֵיהֶן וַיֹּאכְל הָעָם וַיִּשְׁתַּחֲווּ לְאֱלֹהֵיהֶן:</p> <p>(ג) וַיִּצְמַד יִשְׂרָאֵל לְבַעַל פְּעוֹר וַיַּחַר אֵף יְקוֹק בְּיִשְׂרָאֵל:</p> <p>(ד) וַיֹּאמֶר יְקוֹק אֶל מֹשֶׁה קַח אֶת כָּל רֹאשֵׁי הָעָם וְהוֹקַע אוֹתָם לִיקוֹק נֶגֶד הַשָּׁמַשׁ וַיֵּשֶׁב חֲרוֹן אֵף יְקוֹק מִיִּשְׂרָאֵל:</p> <p>(ה) וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל שַׁפְטֵי יִשְׂרָאֵל הֲרֹגוּ אִישׁ אֶנְשׁוֹ הַנִּצְמָדִים לְבַעַל פְּעוֹר:</p> <p>(ו) וְהִנֵּה אִישׁ מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל בָּא וַיִּקְרַב אֶל אַחִיו אֶת הַמְדִיָּנִית לְעֵינֵי מֹשֶׁה וּלְעֵינֵי כָל עַדְת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְהִמָּה בָכִים פָּתַח אֶהָל מוֹעֵד:</p> <p>(ז) וַיֵּרָא פִּינְחָס בֶּן אֶלְעָזָר בֶּן אַהֲרֹן הַכֹּהֵן וַיָּקָם מִתּוֹךְ הָעֵדָה וַיִּקַּח רֶמַח בְּיָדוֹ:</p> <p>(ח) וַיָּבֵא אַחֵר אִישׁ יִשְׂרָאֵל אֶל הַקְּבֵה וַיִּדְקַר אֶת שְׁנֵיהֶם אֶת אִישׁ יִשְׂרָאֵל וְאֶת הָאִשָּׁה אֶל קְבֵתָה וַתַּעֲצַר הַמַּגָּפָה מֵעַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל:</p> <p>(ט) וַיְהִיו הַמֵּתִים בַּמַּגָּפָה אַרְבָּעָה וְעֶשְׂרִים אֶלְפֵי פ</p> <p style="text-align: center;"><u>פרשת פינחס</u></p> <p>(י) וַיְדַבֵּר יְקוֹק אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר:</p> <p>(יא) פִּינְחָס בֶּן אֶלְעָזָר בֶּן אַהֲרֹן הַכֹּהֵן הִשִּׁיב אֶת חַמְתִּי מֵעַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּקִנְאוֹ אֶת קְנָאתִי בְּתוֹכְכֶם וְלֹא כָלִיתִי אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּקִנְאָתִי:</p> <p>(יב) לִכֵּן אֶמַר הַנְּנִי נֹתֵן לוֹ אֶת בְּרִיתִי שְׁלוֹם:</p> <p>(יג) וְהִיְתָה לוֹ וּלְזֶרְעוֹ אַחֲרָיו בְּרִית קְהֵנֹת עוֹלָם תַּחַת אֲשֶׁר קָנָא לְאֱלֹהֵיו וַיִּכְפַּר עַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל:</p> <p>(יד) וְשֵׁם אִישׁ יִשְׂרָאֵל הַמְּכָה אֲשֶׁר הִכָּה אֶת הַמְדִיָּנִית זִמְרִי בֶן סְלוּא נְשִׂיא בֵּית אָב לְשִׁמְעוֹנִי:</p> <p>(טו) וְשֵׁם הָאִשָּׁה הַמְּכָה הַמְדִיָּנִית כְּזָבִי בַת צוּר רֹאשׁ אֲמוֹת בֵּית אָב בְּמִדְיָן הוּא: פ</p>	<p>1 While Israel was staying at Shittim, the people profaned themselves by whoring with the Moabite women, 2 who invited the people to the sacrifices for their god. The people partook of them and worshiped that god. 3 Thus Israel attached itself to Baal-peor, and the LORD was incensed with Israel. 4 The LORD said to Moses, “Take all the ringleaders and have them publicly impaled before the LORD, so that the LORD’s wrath may turn away from Israel.” 5 So Moses said to Israel’s officials, “Each of you slay those of his men who attached themselves to Baal-peor.” 6 Just then one of the Israelites came and brought a Midianite woman over to his companions, in the sight of Moses and of the whole Israelite community who were weeping at the entrance of the Tent of Meeting. 7 When Phinehas, son of Eleazar son of Aaron the priest, saw this, he left the assembly and, taking a spear in his hand, 8 he followed the Israelite into the chamber and stabbed both of them, the Israelite and the woman, through the belly. Then the plague against the Israelites was checked. 9 Those who died of the plague numbered twenty-four thousand. <i>Pinchas</i> 10 The LORD spoke to Moses, saying, 11 “Phinehas, son of Eleazar son of Aaron the priest, has turned back My wrath from the Israelites by displaying among them his passion for Me, so that I did not wipe out the Israelite people in My passion. 12 Say, therefore, ‘I grant him My pact of friendship. 13 It shall be for him and his descendants after him a pact of priesthood for all time, because he took impassioned action for his God, thus making expiation for the Israelites.” 14 The name of the Israelite who was killed, the one who was killed with the Midianite woman, was Zimri son of Salu, chieftain of a Simeonite ancestral house. 15 The name of the Midianite woman who was killed was Cozbi daughter of Zur; he was the tribal head of an ancestral house in Midian.</p>
--	---

(2) Targum (Pseudo) Jonathan + Keter Yonatan (Hebrew transl)

<p>The Lord said to Moses, take all the heads of the people and appoint them as judges and let them judge the people who strayed after Peor be judged for execution, and hang them before the Word of God on a tree/stake against the sun, at sunrise, and at sunset take them down and bury them, and the strength of God's anger will turn away from Israel.</p>	<p>(ד) ויאמר ה' למשה קח את כל ראשי העם ומנה אותם דיינים וישפטום דינים של הריגה את העם שטעו אחרי פעור ותתלה אותם לפני מאמרו של ה' על עץ נגד השמש בנץ ועם שקיעת השמש תוריד אותם ותקברם וישבו חוזק רוגזו של ה' מישראל:</p>	<p>(ד) ואמר ה' למשה סב ית כל רישי עמא ומני יתהון דיינין וידונן דינין דקטולין ית עמא דטעו בתר פעור ותצלוב יתהון קדם מימרא דה' על קיסא קביל שמשא בקריצתא ועם מטמוע שמשא תחות יתהון ותקברינן ויתוב תקוף רוגזא דה' מישראל:</p>
--	---	--

(3) Rabbenu Bachya Bemidbar 25:4, 6

<p>Take all the heads of the people and have them impaled” - This command was not to execute the leaders of the people, rather the ones who were attached [to Peor] at a convening of the leaders. And this is as Onkelos translated, “and judge and execute those who are liable for execution,” and he did not translate “and execute them.” And so it stated ate the golden calf, “Moses said to the judges of Israel, kill each man his men.” And “the judges of Israel” are “the leaders of the people.” Even though the text does not specify that the judges did so, since God commanded Moses, and Moses the judges, it is implied that they did so. Or perhaps one can say that they did not have a chance to do so before Pinchas rose up and did this deed suddenly and with great alacrity, and immediately “the plague stopped.”</p> <p>The people of Israel were crying because of the plague, for the anger of God started against them. And our Rabbis expounded, that they were crying because the halachah was hidden from Moses...</p>	<p>(ד) קח את כל ראשי העם והוקע אותם. אין צווי זה להמית ראשי העם, אלא הנצמדים במעמד הראשים, וזהו שתרגם אונקלוס: ודון וקטול דחייב קטול, ולא תרגם "וקטול יתהון", וכן הזכיר במעשה העגל. "ויאמר משה אל שופטי ישראל הרגו איש אנשיו", "ושופטי ישראל" הם "ראשי העם". ואע"פ שלא באר הכתוב שעשו השופטים כן, כיון שהקב"ה צוה למשה, ומשה לשופטים, יש במשמע שעשו כן, או יש לומר שלא הספיקו לעשות כן עד שקם פינחס ועשה המעשה הזה פתאום בזריזות וחריצות גדולה, מיד: "ותעצר המגפה":</p> <p>... (ו) היו בני ישראל בוכים מפני המגפה שהתחילה בהם חרון אף של מקום. ודרשו רז"ל (תנחומא כ) שהיו בוכים על שנתעלמה הלכה ממשה. . . .</p>
---	---

(4) Abarbanel Bamidbar 25

<p>What seems right to me is that God, when he saw the great sin done in Israel in public, and that the leaders of the people and its officers were not stopping it and not rebuking or punishing the sinners, God said to Moses, it is appropriate to make a large judgment over this, not only for those who attached to Baal Peor but for all the leaders of Israel, among whom and before whose eyes it was done, and no one paid mind. And</p>	<p>והנכון בעיני הוא שהאל יתברך בראותו הפשע הגדול הזה שנעשה בישראל בפרהסיא וששרי העם ושוטריו לא היו מוחים בדבר ולא מוכיחי' ומענישי' את החטאים בנפשותם. אמר למשה ראוי הוא לעשות על זה משפט גדול לא לבד לנצמדים לבעל פעור אבל על כל שרי ישראל שנעשה בתוכם ולעיניהם ואין איש שם על לב. וכאלו בדרך עצה אמר למשה אם תרצה להציל</p>
---	--

as if by way of advice God said to Moses, if you want to save Israel from total destruction, take all the leaders of the people and impale them before God, that is to say, that he would plant the sword in their bellies and kill them in public just as they sinned in public. And if you do this with the leaders, God's anger will turn back from Israel and God will not punish or destroy the entire community in a moment. And when Moses understood that God's intent was not for him to kill the leaders of the people because they were attached to Baal Peor, rather because they did not carry out justice against the sinners and the rebels, Moses said to those leaders: Kill each man the people in his family and among his servants who are attached to Baal Peor, and stop being negligent in the matter of judgment, less the anger be directed at you. So it is explained that Moses did not violate God's command. What is "and impale them" - from there Pinchas deduced to kill that one with a spear. . . . But Ramba"n wrote by way of the straightforward (*peshat*) explanation that the leaders of the people gathered at the entrance to the Tent of Meeting and were motivated to carry out God's command with their men. And at that time Zimri came with the Midianite and Pinchas came after them and skewered them and the plague stopped. And the judges did not judge any more sinners, because the matter of Pinchas saved them from death, and there were many of the sinners left alive who were destroyed later. . . . So all the leaders did justice among their men, except for one who did not do justice among his men, but instead he himself came and brought a Midianite before his brothers and before Moses and before the whole community, when they were all crying at the opening of the Tent of Meeting, and praying to God that God would not spill out on them God's anger. And that unbounded person was not daunted by the crying of the people and he did not fear God and shame did not come over his face before Moses and the other princes who were removing the evil from their midst. And in that public crowd he had relations with the Midianite. And since he was the leader of the tribe of Simon he permitted all his tribesmen to do the same. And when Pinchas saw this, even though he was not trained for war, . . . and his spear stabbed them both in the belly... with this action the plague stopped from Israel, because 24,000 had already died, mostly from the tribe of Shimon . . . and those who clung to their God stayed alive, because the plague was not a

את ישראל מן הכליה המוחלטת קח את כל ראשי העם והוקע אותם לה' נגד השמש רוצה לומר שיתקע את החרב בבטנם ויהרגם בפרסום כמו שהם חטאו בפרסום. וכאשר תעשה זה בשרים ישוב חרון אף ה' מישראל ולא יעניש ויכלה את כל העדה כרגע. וכאשר הבין משה כוונת השם לא היה לו להרוג את ראשי העם להיותם נצמדים לבעל פעור אלא מפני שלא עשו משפט בחטאי' ובמורדים אמר אל הראשים ההם הרגו איש אנשיו ממשפחתו ויתר משרתיו הנצמדים לבעל פעור ולא תהיו עוד מתרשלים בדבר המשפט פן עליכם יהיה הזעם. הנה התבאר שמרע"ה לא עבר על הצויו האלהי. ומה הוא והוקע אותם. כי משם לקח פנחס להרוג את זה בחנית. . . . אבל הרב רבי משה בר נחמן כתב ע"ד הפשט שראשי העם נקבצו פתח אהל מועד ונזדרזו לקיים מצוות ה' באנשיהם. ובזה בא זמרי עם המדינית ובא פנחס אחריהם ודקרום ותעצר המגפה. והשופטים לא דנו עוד שום חוטא כי חשך ממות נפשם ענין פנחס ונשאר מן הנצמדי' רבים שנשמדו אחר כך טרם עברם את הירדן וכמו שאמר כי כל האיש אשר הלך אחרי בעל פעור השמידו ה' אלהיך מקרבך ואתם הדבקים בה' אלהיכם חיים כלכם היום ונכון הוא. ואמר והנה איש מבני ישראל בא וגומר להגיד שכן עשו כל הראשים משפט באנשיהם חוץ מאחד שלא עשה משפט באנשיו. אבל הוא בעצמו בא ויקרב מדינית אחת לפני אחיו ולפני משה ולפני כל העדה בהיות כלם בוכים פתח אהל מועד. ומתפללים לשם יתברך שלא ישפוך עליהם חרון אפו. והפרוץ ההוא לא נרתע מבכית העם ולא ירא אלהים ולא כסתה כלימה פניו ממשה רבינו ומיתר השרים שהיו מבערים את הרע מקרבם. ובאותו פרסום ופומבי גדול בעל את המדינית בהיותו הוא נשיא בית אב לשבט שמעון והיה מתיר לכל אנשי שבטו לעשות כן. וכאשר ראה זה פנחס עם היותו בלתי מלומד למלחמה כי לא נסה ללכת באלה לא המתין שהיה בן אלעזר בן אהרן הכהן אבל קם מתוך העדה הבוכים פתח אהל מועד ויקח רומח בידו כי קנא לה' בכל איברי גופו שהם רמ"ח איברים התעורר ובא אחר איש ישראל אל הקבה שהוא האהל הנמתח כקובה וידקור הרומח בבטן שניהם. . . . ובפעל הזה המגפה נעצרה מישראל שכבר היו מתים בה כ"ד אלף ורובם היו משבט שמעון כי פלס ומאזני משפט לה' וכל האיש אשר הלך אחרי בעל פעור כמו שאמר משה

<p>communicable disease, rather a direct punishment and divine justice.</p>	<p>השמידו ה' אלהיך. והדבקים באלהיהם נשארו חיים כי לא היתה המגפה ההיא חולי מתדבק אלא עונש ישר ומשפט אלהי:</p>
---	--

(5) Or Ha-Chaim Bamidbar 25:4

<p>“And the anger will subside” - It was necessary to turn away the anger even after doing justice, since the earthly court only execute those who act with witnesses and warning, and if God were to do justice God would smite also those who acted without witnesses or without warning. And when the destructive force goes out it also destroys those who think bad thoughts. Therefore he told them to do justice and therefore God's anger would turn back, so as not to destroy those who served [Peor] without witnesses, and they could repent and live.</p>	<p>(ד) וישוב חרון וגו'. הוצרך להשיב חרון גם אחר עשות משפט, לפי שהבית דין של מטה אין מענישים אלא לעושים בעדים והתראה ואם יעשה ה' משפט יגוף גם עושים בלא עדים ובלא התראה וכשיצא המשחית ישחית גם לחושבי מחשבות רע, לזה אמר להם לעשות משפט ובזה ישוב חרון אפו לבל ישחית עובדיה בלא עדים ובלא וכו' וישובו ויחיו:</p>
--	---

(6) Meshech Chochmah 25:5

<p>Behold at the golden calf Moses commanded the tribe of Levi that they should kill “each man his fellow.” Not so at Baal Peor. Because by then [the Levites] were already sanctified to God for the service of the Tabernacle. And if they would act zealously against those who worshipped Baal they would be like interested parties, and people would say that they acted in their own interests, because if there is no Temple then there is no Levi and priest. And there would be no sanctification of God's name from this. Not so with the golden calf, because at that point their status was like the rest of the people, and everyone said they acted only for the sake of heaven... And it makes sense that because of this, Pinchas, who was not made a priest, his kin were priests and he was not. If so, his natural feeling would desire that the rank of priest should be cancelled. Therefore, his action was for the sake of heaven. And this is why the verse says “who was zealous for his God.” - for God's sake only.</p>	<p>והנה בעגל צוה משה אל שבט לוי שיהרגו "איש את אחיו וכו'" (שמות לב, כז דברים לג, ט). לא כן בבעל פעור, כי אז כבר הוקדשו לשם יתברך ולעבודת המשכן. ואם יקנאו בעובדי הבעל המה כנוגעים, שיאמרו שעבור עצמם עושים כן, שאם אין מקדש אין לוי וכהן, ולא יהיה קידוש השם מזה. לא כן בעגל, שאז היו במעלתם כשאר העם, והכל אמרו דרך לשם שמים כוונן, וכאומר (דברים לג, ט) "האומר לאביו (ולאמו...) לא הכיר ואת בניו לא ידע) כי שמרו אמרתך וכו'". ויתכן שמשום זה, בפנחס שלא נתכהן, ומאה מיתות ולא קנאה אחת, שאחיו כהנים והוא לא נתכהן. ואם כן ההרגש הטבעי יחפוץ אשר יתבטל מעלת כהונה, לכן עשייתו היתה לשם שמים. וזה אשר אמר (להלן כה, יג) "אשר קנא לאלקיו" - לשמו יתברך בלבד.</p>
---	---

(7) Sanhedrin 81b, 82a-b

<p>MISHNA: With regard to one who steals a kasva, and one who curses with a sorcerer, and one who engages in intercourse with an Aramean woman, zealots strike him and kill him.</p>	<p>מתני' הגוב את הקסוה והמקלל בקוסם והבועל ארמית קנאין פוגעין . . .</p>
--	--

<p>Rav H̄isda says: Concerning one who comes to consult with the court when he sees a Jewish man engaging in intercourse with a gentile woman, the court does not instruct him that it is permitted to kill the transgressor. It was also stated that Rabba bar bar H̄ana says that Rabbi Yoḥanan says: Concerning one who comes to consult with the court, the court does not instruct him . . .</p>	<p>א"ר חסדא הבא לימלך אין מורין לו איתמר נמי אמר רבה בר בר חנה א"ר יוחנן הבא לימלך אין מורין לו</p>
<p>Moreover, if Zimri son of Salu (see Numbers 25:1–9) had separated himself from the woman and only then Pinehas killed him, Pinehas would have been executed for killing him, because it is permitted for zealots to kill only while the transgressor is engaged in the act of intercourse. Furthermore, if Zimri would have turned and killed Pinehas in self-defense, he would not have been executed for killing him, as Pinehas was a pursuer. One is allowed to kill a pursuer in self-defense, provided that the pursued is not liable to be executed by the court.</p>	<p>ולא עוד אלא שאם פירש זמרי והרגו פנחס נהרג עליו נהפך זמרי והרגו לפנחס אין נהרג עליו שהרי רודף הוא</p>
<p>It is stated: “And Moses said to the judges of Israel: Each of you shall slay his men who have adhered unto Ba'al-Peor” (Numbers 25:5). The tribe of Simeon went to Zimri, son of Salu, their leader, and said to him: They are judging cases of capital law and executing us and you are sitting and are silent? What did Zimri do? He arose and gathered twenty-four thousand people from the children of Israel, and went to Cozbi, daughter of Zur, princess of Midian, and said to her: Submit to me and engage in intercourse with me. She said to him: I am the daughter of a king, and this is what my father commanded me: Submit only to the greatest of them. Zimri said to her: He, too, referring to himself, is the head of a tribe; moreover, he is greater than Moses, as he is the second of the womb, as he descends from Simeon, the second son of Jacob, and Moses is the third of the womb, as he descends from Levi, the third son of Jacob.</p> <p>He seized her by her forelock and brought her before Moses. Zimri said to Moses: Son of Amram, is this woman forbidden or permitted? And if you say that she is forbidden, as for the daughter of Yitro to whom you are married, who permitted her to you? The halakha with regard to the proper course of action when encountering a Jewish man engaging in intercourse with a gentile woman eluded Moses. All of the members of the Sanhedrin bawled in their weeping, and that is the meaning of that which is written: “And they are crying at the entrance of the Tent of Meeting”</p>	<p>(במדבר כה, ה) ויאמר משה אל שופטי ישראל וגו' הלך שבטו של שמעון אצל זמרי בן סלוא אמרו לו הן דנין דיני נפשות ואתה יושב ושותק מה עשה עמד וקיבץ כ"ד אלף מישראל והלך אצל כזבי אמר לה השמיעי לי אמרה לו בת מלך אני וכן צוה לי אבי לא תשמעי אלא לגדול שבהם אמר לה אף הוא נשיא שבט הוא ולא עוד אלא שהוא גדול ממנו שהוא שני לבטן והוא שלישי לבטן</p> <p>תפשה בבלוריתה והביאה אצל משה אמר לו בן עמרם זו אסורה או מותרת ואם תאמר אסורה בת יתרו מי התירה לך נתעלמה ממנו הלכה געו כולם בבכיה והיינו דכתיב (במדבר כה, ו) והמה בוכים פתח אהל מועד</p>

<p>(Numbers 25:6).</p>	
<p>And it is written thereafter: “And Pinehas, son of Elazar, son of Aaron the priest, saw and arose from the midst of the congregation and took a spear in his hand” (Numbers 25:7).</p> <p>The Gemara asks: What did Pinehas see that led him to arise and take action? Rav says: He saw the incident taking place before him and he remembered the halakha. He said to Moses: Brother of the father of my father, as Moses was the brother of his grandfather Aaron, did you not teach me this during your descent from Mount Sinai: One who engages in intercourse with a gentile woman, zealots strike him? Moses said to him: Let the one who reads the letter be the agent [parvanka] to fulfill its contents.</p> <p>And Shmuel says: Pinehas saw and considered the meaning of the verse: “There is neither wisdom nor understanding nor counsel against the Lord” (Proverbs 21:30), which the Sages interpreted to mean: Anywhere that there is desecration of the Lord's name, one does not show respect to the teacher. In those situations, one need not consult his teacher, but must immediately proceed to right the wrong that is transpiring. Therefore, he took the spear and took immediate action. Rabbi Yitzhak says that Rabbi Eliezer says: He saw that an angel came and destroyed among the people in punishment for the sin of Zimri, and he realized that he must take immediate action to ameliorate the situation.</p>	<p>וכתיב (במדבר כה, ז) וירא פנחס בן אלעזר</p> <p>מה ראה אמר רב ראה מעשה ונזכר הלכה אמר לו אחי אבי אבא לא כך לימדתני ברדתך מהר סיני הבעל את כותית קנאין פוגעין בו אמר לו קריינא דאיגרתא איהו ליהוי פרוונקא</p> <p>ושמואל אמר ראה שאין (משלי כא, ל) חכמה ואין תבונה ואין עצה נגד ה' כל מקום שיש חילול השם אין חולקין כבוד לרב ר' יצחק אמר ר"א ראה שבא מלאך והשחית בעם</p>
<p>It is written with regard to Pinehas: “He arose from amidst the assembly and he took a spear in his hand” (Numbers 25:7). From here, where it is written that he took the spear only after he arose from the assembly, it is derived that one does not enter the study hall with a weapon. The assembly in this context is referring to the seat of the Sanhedrin. Pinehas removed the blade of the spear and placed it in his garment [be'unkalo] and held the shaft of the spear like a walking stick, and he was</p> <p>82b</p> <p>-walking, leaning on his walking stick, the shaft of the spear. And once he reached the tribe of Simeon he said: Where did we find that the tribe of Levi is greater than that of Simeon? If all the members of your tribe submit to the temptation of the women of Moab, I may do so as well. After hearing that statement, the members of the tribe of Simeon said: Allow him to enter; like us, he too is entering to attend to his needs and engage in intercourse with the</p>	<p>ויקם מתוך העדה ויקח רומח בידו מיכן שאין נכנסין בכלי זיין לבית המדרש שלף שננה והניחה באונקלו והיה</p> <p>פ"ב ב</p> <p>נשען והולך על מקלו וכיון שהגיע אצל שבטו של שמעון אמר היכן מצינו שבטו של לוי גדול משל שמעון אמרו הניחו לו אף הוא לעשות צרכיו נכנס התירו פרושין את הדבר</p>

<p>Moabite women. They rejoiced and said: Apparently, the pious and God-fearing have permitted this matter, as Pinehas is one of them.</p>	
<p>Rabbi Yoḥanan says: Six miracles were performed for Pinehas when he killed Zimri. One is that Zimri should have separated himself from Cozbi, and he did not separate himself. Had he done so, it would have been prohibited for Pinehas to kill him. And one is that Zimri should have spoken and alerted the members of his tribe to come to his assistance, and he did not speak. And one is that Pinehas directed the spear precisely to the male genitals of Zimri and to the female genitals of Cozbi so that the reason that he killed them would be evident. And one is that Zimri and Cozbi did not fall from the spear. And one is that an angel came and raised the lintel of that chamber so that Pinehas could emerge holding them aloft on the spear. And one is that an angel came and caused destruction among the people, distracting them from interfering with the actions of Pinehas.</p>	<p>א"ר יוחנן ששה נסים נעשו לו לפנחס אחד שהיה לו לזמרי לפרוש ולא פירש ואחד שהיה לו לדבר ולא דבר ואחד שכוון בזכרותו של איש ובנקבותה של אשה ואחד שלא נשמטו מן הרומח ואחד שבא מלאך והגביה את המשקוף ואחד שבא מלאך והשחית בעם</p>
<p>Pinehas came and slammed them on the ground before the Omnipresent and said before Him: Master of the Universe, will twenty-four thousand of the children of Israel fall due to these sinners? As it is stated: "And those that died in the plague were twenty-four thousand" (Numbers 25:9). And that is the meaning of that which is written: "And Pinehas stood and wrought judgment and the plague was stayed" (Psalms 106:30).</p> <p>Rabbi Elazar says: It is not stated in the verse: And prayed [vayitpallel]; rather, it is stated vayefalel. This teaches that Pinehas, as it were, wrought judgment [peliluf] with his Creator. The ministering angels sought to push him away because he spoke harshly to God. The Holy One, Blessed be He, said to them: Leave him be; he is a zealot, son of a zealot, from the tribe of Levi, who was zealous in avenging the violation of his sister Dinah; he is an alleviator of wrath, son of an alleviator of wrath, a descendant of Aaron, who alleviated the wrath of God during the plague that followed the assembly of Korah.</p> <p>The tribes began to demean Pinehas: Did you see this son of Puti, so-called because his mother was one of the daughters of Putiel (see Exodus 6:25), and they interpreted homiletically: As Yitro, the father of his mother, according to one rabbinic tradition, fattened [shepitem] calves for idol worship, and he impudently killed the prince of a tribe of Israel without a trial. In response, the verse comes and provides his lineage as "Pinehas, son of Elazar, son of Aaron the priest" (Numbers 25:11). It is due to that lineage that</p>	<p>בא וחבטן לפני המקום אמר לפניו רבש"ע על אלו יפלו כ"ד אלף מישאל שאמר (במדבר כה, ט) ויהיו המתים במגפה ארבעה ועשרים אלף והיינו דכתיב (תהלים קו, ל) ויעמד פנחס ויפלל</p> <p>אמר רבי אלעזר ויתפלל לא נאמר אלא ויפלל מלמד כביכול שעשה פלילות עם קונו בקשו מלאכי השרת לדחפו אמר להן הניחו לו קנאי בן קנאי הוא משיב חימה בן משיב חימה הוא</p> <p>התחילו שבטים מבזין אותו ראיתם בן פוטי זה שפיטם אבי אמו עגלים לעבודת כוכבים והרג נשיא שבט מישאל בא הכתוב ויחוס פנחס בן אלעזר בן אהרן</p>

<p>he zealously executed Zimri.</p> <p>The Holy One, Blessed be He, said to Moses: Be the first to greet Pinehas with a blessing of peace, to honor him before the people, as it is stated: “Therefore say: I hereby give to him My covenant of peace” (Numbers 25:12), and it is stated: “And it shall be unto him and to his descendants after him a covenant of eternal priesthood, because he was zealous for his God and he atoned for the children of Israel” (Numbers 25:13), and this atonement that he facilitated is worthy of continuing to atone forever.</p>	<p>הכהן</p> <p>א"ל הקב"ה למשה הקדם לו שלום שנאמר (במדבר כה, יב) לכן אמור הנני נותן לו את בריתי שלום וראויה כפרה זו שתהא מכפרת והולכת לעולם</p>
---	--

(8) Sanhedrin 106a

<p>“And Israel dwelt in Shittim” (Numbers 25:1), Rabbi Eliezer says: Shittim is the name of the place. Rabbi Yehoshua says: It is an allusion to the fact that they were engaged in matters of nonsense [shetut]</p>	<p>(במדבר כה, א) וישב ישראל בשטים ר"א אומר שטים שמה רבי יהושע אומר שנתעסקו בדברי שטות</p>
--	---

(9) Sotah 3a

<p>Reish Lakish says: A man commits a transgression only if a spirit of folly [shetut] enters him, as it is stated: “If any man’s wife goes aside [tisteh]” (Numbers 5:12). The word <i>tisteh</i> is written with the Hebrew letter <i>shin</i>, affording an alternative reading of <i>tishteh</i>, which is related to the term for folly, the word <i>shetut</i>.</p>	<p>ריש לקיש אמר אין אדם עובר עבירה אא"כ נכנס בו רוח שטות שנא' (במדבר ה, יב) איש איש כי תשטה אשתו תשטה כתיב</p>
--	--